

Vojenství u nás a v cizině.

Npor. děl. Karel Gruncel:

Budoucí vývoj britské armády.

V anglické „The English Review“ uveřejnil známý britský vojenský spisovatel Liddell Hart velmi zajímavou studii o budoucím vývoji britské armády, která spěje k úplné motorisaci a mechanisaci.

Hlavní myšlenky studie: Pěchota musí mít v budoucnu obrněné kulomety, které by ji mohly doprovázet až do prvního sledu. Pěchota sama musí být dopravována buď na nákladních autech, aby byla rychlejší a aby byla schopna větších pochodových výkonů, anebo na obrněných vozidlech, na nichž zůstane i v boji. Z mohutného rozvoje letectva plyne poučení, že nekonečně dlouhé kolony trénů s koňským potahem nemohou dále existovat a musí být nahrazeny motorisovanými kolonami. Mechanisované jednotky budou sice hlavním cílem nepřátelského letectva, ale vytvoříme-li právě co nejvíce mechanisovaných jednotek, budou mít možnost — vzhledem k rychlosti motorů — rozptýlit se v terénu, a to je nejlepší obrana před nepřátelskými letci. Čím bude mít armáda méně mechanisovaných jednotek, tím budou pro ni nepřátelští letci nebezpečnějšími. Vlastní organizace mechanisované pěchoty nepotřebuje velkých mechanisovaných jednotek; to dokázaly i velké manévry mechanisovaných oddílů roku 1934. Bojový trén pěchoty se musí zmenšit na minimum. Dokázaly to tytéž manévry, v nichž příliš početný trén britské mechanisované brigády byl nejčastějším cílem nepřátelského bombardovacího letectva. Nejnutnější motorisovaný trén bude třeba zříditi k dopravě pohonných hmot, proviantu a střeliva na krátkou dobu a pro omezené množství. Motorisované a mechanisované jednotky se musí členit na pochodu ve dne i v noci na malé oddíly. Každé shromažďování bude zvyšovat nebezpečí hrozící od nepřátelských letců. V rychlosti a pohyblivosti bude bezpečnost motorisovaných a mechanisovaných oddílů. Co se týče válečného složení budoucích britských motorisovaných a mechanisovaných jednotek, uvažuje Liddell Hart takto:

A. Rychlé divise

budou náhradou za dnešní jezdecké divise. Organizace:

1. Průzkumné jednotky: 2 pluky obrněných aut.
2. Bojové jednotky: mechanisovaná jezdecká brigáda a brigáda tanků.
3. Podpora: 3 oddíly mechanisovaného dělostřelectva, motorisovaný pluk těžkých kulometů, motorisovaná ženijní rota.

4. Pomocné orgány: zavazadlový tréning, proviantní tréning, muniční kolona, dílny — vše motorisováno.

Mechanisovaná jezdecká brigáda by měla mít podle Liddella Harta:

a) pluk lehkých tanků,

b) 3 pluky „dragons portes“, t. j. opěšalé jezdectvo, stále naložené na autech. Tato organizace by měla mnohem větší útočnou sílu než dnešní jezdecké divise.

B. Reorganizace dnešních divísi.

Nynější finanční situace státu dovoluje provést prozatím motorisaci divisiního dělostřelectva a tréningů. Ale později bude nutno motorisovat i veškerou pěchotu. Sborové dělostřelectvo musí být úplně motorisováno a musí být tak silné, aby mohlo použít pro každou útočící divisi nejméně dvou oddílů hrubého dělostřelectva. Budoucí divise nebudou mít organizačně hrubého dělostřelectva vůbec.

Pro přímou podporu pěchoty musí mít v budoucnosti každý prapor tři mechanisované mínomety a každá divise prapor tanků. Je nutno zkonstruovat vlastní pěchotní rychlé tanky. Mimo to pěchota musí mít dostatečný počet obrněných těžkých kulometů, t. j. kulometů na malých jednomístných tančících. Tak jediné nabude pěší prapor útočné síly a bude moci zdolat ztečnou vzdálenost i bez dělostřelecké podpory. Kromě těžkých kulometů by měl mít prapor pěchoty v budoucnosti u každé roty nejméně 12 lehkých kulometů (prapor o 4 rotách).

Budoucí organizace praporu: 4 roty, každá o 4 četách, čtyři po 3 družstvech, každé družstvo lehký kulomet.

Tato organizace je podle názorů Liddella Harta velmi pružná a pro britské poměry by se znamenitě hodila na všech bojištích. Potřebný náklad na tuto reorganizaci armády odhaduje Liddell Hart na 5—6 milionů liber šterlinků ročně. Každou věc je však nutno předem pomalu vyzkoušet, aby se předešlo zbytečné vyhadzování peněz na reorganisasi armády.

Npor. děl. Karel Gruncel:

Motorisované jednotky a letectvo.

(Podle německých pramenů.)

Rozhodný význam motorisovaných jednotek záleží v jejich veliké rychlosti, která umožňuje zasazení značného počtu palebných zbraní na vzdálených úsecích fronty, kde nepřítel ani nepočítá s tím, že může být tak daleko napaden a překvapen. Počet operujících motorisovaných jednotek bude však vždy omezen, poněvadž veliký počet vozidel by měl v zápětí utvoření dlouhých pochoduujících a bezmocných kolon při střetnutí s nepřítelem. Mimo to by tu byly velké potíže při zásobování pohonnými hmotami. A proto, co bude chybět motorisovaným jednotkám na početnosti, to vynahradíme větší rychlostí. Zdá se však, že pro práce v terénu je rychlost dnešních moderních terénních vozů již maximem a že ani další pokrok techniky tuto rychlost již nezvzdá. Tato okolnost je velmi závažná, hlavně při průzkumu. Chce-li velitel motorisované jednotky provést průzkum, musí její gros postupovat skoky od místa k místu, které bylo předtím prozkoumáno. Průzkum motorisované jednotky má totiž právě takovou rychlost jako celé gros. Podstatného zlepšení lze dosáhnout přidělením letounů motorisovaným jednotkám. Nelze si myslet, aby motorisované jednotky spoléhaly jen na vlastní průzkum. Průzkum motorisovaných jednotek pracuje vždy značně vpředu, na velkou vzdálenost a bylo by možné, že by hlášení odeslané průzkumem došlo pozdě, když již se situace úplně změnila. Na radiotelegrafické spojení nelze příliš spoléhat. Z toho tudíž plyne, že motorisované jednotky potřebují k průzkumu letounů. A nyní jaká bude jejich úloha.

1. Před pochodem motorisované jednotky: Bude nutno vyřešit tyto otázky: Kde je nekryté nepřátelské křídlo, kde jsou nepřátelské zajišťovací prvky, překážky, kde je nejsilnější nepřátelská protiletadlová obrana?

2. Za pochodu: Jsou známa obranná opatření nepřítele? (Přesuny jednotek, zajišťovací oddíly, překážky, protiletadlová obrana.) Je možné vyhnout se utkání s nepřítelem a na jiném místě ho překvapit a zničit? Je zřejmo, že tu jde o otázky, které letec může vyřešit. Výsledky leteckého průzkumu mohou být dodány veliteli motorisované jednotky velmi rychle, okamžitě jich může využít. Letců lze s výhodou použít též jako pojitka zvláště u větších motorisovaných jednotek. Právě tak jako pěchota potřebuje k dodávání rozkazů a hlášení rychlých spojek cyklistů, jezdců, tak i motorisované jednotky potřebují k tomuto účelu orgánů rychlejších a těmi jsou v tomto případě letci. Zdá se, že na pochodu motorisovaných jednotek, které mohou vyvinout značnou rychlost, nestačí ani motocyklisté na rychlé dodávání rozkazů a hlášení. Zde budou právě letci na místě. Tím se letectvo nikterak neochromí v své činnosti. Ostatně na tyto účely by stačily i lehké sportovní letouny. Aby byly za pochodu neustále k dispozici, bylo by třeba, aby se během pochodu i letci přemísťovali skoky, t. j. s jednoho polního letiště na druhé. Nebezpečí pochodu se jeví motorisovaným jednotkám hlavně od nepřátelského dalekonosného dělostřelectva. Začne-li rušit pochod, bude nejlépe, přidělí-li vyšší velitelství motorisovaným jednotkám bombardovací letectvo. Motorisované jednotky mohou být však na pochodu též napadeny nepřátelským letectvem. Z toho plyne, že jejich pochod musí být střežen dostatečným počtem protiletadlových zbraní.

Protiletadlová obrana musí být však zajištěna po celé délce pochodové trati. Nejlépe bude, rozdělí-li se protiletadlové zbraně na části pochoduující proudů. Ovšem při projíždění zvláště nebezpečných míst, jako na př. soutěsek, důležitých mostů a p., jakož i při zastávkách bude radno, aby protiletadlové zbraně zaujaly předem na vhodných místech svá palebná postavení. Na zvláště ohrožených a nebezpečných místech bude dobře, když stíhací letectvo bude přímo doprovázet pochoduující motorisované jednotky (prakticky použili tohoto způsobu Italové již několikrát na severní frontě v Habeši) a chránit je.

Dobře organizovaná průzkumná, pozorovací a hlášená služba, stálá pohotovost protiletadlových zbraní mají právě u motorisovaných jednotek nesmírný význam, poněvadž motorisované jednotky jsou na letecké útoky velmi citlivé. Pohyby dlouhých motorisovaných kolon se nedají ve dne zakrýt zrakům nepřátelského letectva. Zbývá tudíž jediná možnost: Každý nepřátelský pozorovací letoun, objeví-li se za pochodu, musí být stůj co stůj odstraněn — ať již palbou vlastních protiletadlových zbraní nebo akcí vlastního stíhacího letectva, které doprovází a střeží pochod motorisovaných jednotek. Velmi dobře se osvědčí letectvo i u té části motorisované jednotky, která bude ohrožena nepřátelským útokem. Včasným hlášením o hrozcím nebezpečí se znemožní nepříteli překvapení a tím mnohdy jeho poloviční úspěch. Zvláště důležité je pro motorisované jednotky včasné zjištění připravovaného nepřátelského útoku do nechráněného boku. Budou-li mít motorisované jednotky po ruce dostatečný počet letounů, které budou stále střežit bojiště, je velmi pravděpodobné, že se zjistí shromaždiště motorisovaných a mechanisovaných útvarů a že se učiní včas všechna náležitá opatření. Může eventuálně aktivně zasáhnout i vlastní bombardovací letectvo a může dosáhnout dobrých úspěchů, poněvadž u větších motorisovaných jednotek není vyhnouti, aby nedošlo k hromadění na některých místech.

Jak bylo již řečeno, motorisované jednotky jsou na pochodu velmi citlivým cílem vzhledem na nepřátelské bombardovací letectvo. Zásah i jediného vozidla a porušení silnice na některém místě mohou způsobit velmi nepříjemné ucpání silnice a zamezení další dopravy, zvláště v krajinách, kde je nedostatek komunikací a kde

není možno odbočit na jiné cesty. Velmi nebezpečnými okamžiky (vzhledem na nepřátelské bombardovací letectvo) jsou průjezdy osadami nebo přejezd mostů.

Z uvedených úvah vysvitá, že spolupráce letectva — ať již stíhacího nebo bombardovacího — s motorisovanými a mechanisovanými jednotkami je nejvš potřebl. Je jisto, že obtíže při této spolupráci budou hlavně s počátku. Bylo by záhodno, abychom si již při cvičeních zvykali této spolupráci a odstranili nedostatky, které se jistě vyskytnou. Nejlépe by bylo přidělit organizačně již v míru velkým motorisovaným a mechanisovaným jednotkám letouny.

V tom, že velitelství motorisovaných a mechanisovaných jednotek potřebuje nutně letectva, je zajedno mnoho vynikajících současných vojenských odborníků. Tak na př. píše francouzský gen. Culman v „La France militaire“ (duben a květen 1935): „Mechanisovaná divise špatně vidí, a proto je třeba, aby byla řízena shora, t. j. letouny nebo, ještě lépe, helikoptery (autogiro).“ Gen. Elmansberger v svém díle „Der Kampfwagenkrieg“ soudí, že vzhledem k nepravdělnostem boje mechanisovaných jednotek bude možné pozorování a velení jedině snad ze vzduchu. Britský generál Fuller píše v „The Army Quarterly“ (svazek XXV, čís. 2): „Bez spolupráce letectva budou mechanisované jednotky slepé.“ Podle ruských názorů budoň mít letci jako hlavní úkol u mechanisovaných jednotek: dirigovat je proti prozkoumaným útočným cílům (objektům), umožnit jim obejít všechny zjištěné překážky přirozené i umělé, zpravovat velitele o celkové situaci, udržovat spojení mezi velitelstvem vyšším a mechanisovanými jednotkami. Rusové počítají také s přidělováním letectva k velitelství mechanisovaných jednotek, které bude tímto letectvem přímo disponovat. Rozkazy, které budou vydávány velitelem mechanisované jednotky letectvu, budou obsahovat:

1. Úkoly letectva za pochodů a za boje mechanisované jednotky.
2. Šifrovací klíč pro vzájemné radiotelegrafické spojení a pro případ selhání radiotelegrafického spojení klíč smluvených značek pro spojení signální.
3. Stanovení volacích značek, délky vln, signálních a poznávacích značek.
4. Pokyny pro radiotelegrafický styk s mechanisovanými i jinými jednotkami, s vyšším velitelstvím atd.
5. Pokyny pro vzájemnou spolupráci (umělé zamlžení, označení cílů atd.). Správné rozdělení a vymezení úkolů pro různá období pochodová i bojová, nepřetržitá vzájemná spolupráce, pečlivé spojení atd., podmiňují důkladnou znalost taktiky obou zbraní — mechanisovaných jednotek i letectva. Bude mnoho záležet na výcviku. Rusové doporučují, aby již v míru byla konána společná cvičení mechanisovaných jednotek s letectvem, které by jim bylo stále přiděleno. Přidělování letectva jen podle potřeby nemá valné ceny, poněvadž se tím dokonalá spolupráce nezajistí. Tuto otázku vyřešili dobře Francouzi, jak píše Nehring v svém díle „Heere von Morgen“: Každé úderné divisi přidělili (podřídili) přímo 10 lehkých letounů (neb autogir) pro spojovací úkoly. Také italský plk. Saloni žádá, aby mechanisované brigádě byla stále přidělena (podřizena) letka o 6 strojích. Podobné požadavky vyslovují i odborníci španělští.

—Jrš—:

Průzkumné hlídky (čety) OA.

(RMF. podle MW. červenec 1935.)

A. Organisaace: Rozeznávají se čtyř těžké, lehké a smíšené. Lehká četa (M. G. Kw.) se skládá z lehkých OA. a radioauta — vše lehce obrněno. Těžká četa (Pz. Kw.) počítá jen s těžkými OA. Smíšená četa se skládá z lehkých i těžkých OA. Složení: Lehká (nebo těžká) četa OA.: 2—4 lehká (nebo těžká) OA., Smíšená četa OA.: 2 těžká OA. a 2—4 lehká OA. Dvě auta tvoří poletoetu.

Cizí armády mají podle autora moderní těžká OA., šestinápravová, vyzbrojená těžkým kulometem 2 cm a 1 lehkým kulometem, který je umístěn pod věží a může střelou vodorovně v rozsahu 360°. Brnění je vyzkoušeno proti průbojně střele. Vůz velitele čtyř jest opatřen radiovou stanicí.

Lehká OA. (M. G. Kw.) jsou lehce obrněna a mají buď 1 těžký kulomet protiletadlový nebo radiovou stanicí. Brnění je vyzkoušeno proti obyčejné střele a přední část vozu proti průbojně střele na 100 m. Akční radius 200 km. Průměrná rychlost OA. je 40 km/hod. Některé vozy mohou dosáhnout 70 km/hod.

Donosnost radiových stanic: a) těžká OA. (přístroje o 20 watech): z vozu do vozu za pohybu: 15—20 km, z vozu pohybujícího se do lehkého OA.: 40 km, z vozu stojícího do lehkého OA.: 50 km.

b) lehká OA. (přístroje o 5 watech): z vozu do vozu za pohybu 25—30 km, z vozu do vozu na místě: 50 km.

B. Úkoly OA.: 1. průzkum, 2. střežení nepřítele, 3. přepad palbou, 4. zajištění (za pochodu, ubytování, odpočinku):

1. Průzkum:

a) Manévrování OA. za postupu:

Hlavní zásada: vidět a nebyti viděn, zjistit nepřítele a co nejlépe se vyhýbat boji. Proto je nezbytné: postupovat po skocích od krytu ke krytu, bojovat jen při náhlém střetnutí s nepřítelem nebo v obraně, aby byla ztížena průzkumná činnost protivníka nebo konečně, jestliže si úkol a poslání OA. boj vynutí. Jakmile se střetnutí s nepřítelem stane pravděpodobným, opustí OA. hlavní cesty a uchýlí se na cesty podružné, z nichž jsou hlavní cesty pod dohledem. Vůz velitele čtyř nemá být první, neboť první vůz bude vždy více ohrožen, a proto se na prvním místě mají střídát ostatní vozy. Smíšená ČOA. nezařadí v čelo těžké OA., neboť je užitečnější a výkonnější a při zařazení v čele by mohlo být nebezpečně angažováno. Lehká OA. se smějí vzdalovat jen v nezbytně nutném případě a jen za palebné podpory. Vozy udržují spojení mezi sebou. Vůz velitele ČOA. je vzadu a jistí zezadu. Je-li zapotřebí překonat úzké defilé, může být vhodné zanechat více vzadu před defilé jeden vůz jako event. záchyt.

b) Manévr proti překážkám:

Nutno rozeznávat, jsou-li překážky obsazeny, a pak, jak silně jsou obsazeny. Na nepřátelském území nutno počítat i s civilním obyvatelstvem. Neztrácet však čas s prohlídkou domů a hledáním vinníků. Je záhodno postrašit civilní obyvatelstvo tím, že se zapálí budovy v sousedství překážky.

Jakmile OA. narazí na překážku, uchýlí se do krytu. Potom se i pěšky podle situace zjistí, je-li překážka obsazena. Jestliže se zdá, že je neobsazená, přiblíží se první vůz pod zástitou palby dalšího vozu a jeho posádka sestoupí, aby odstranila překážku. Je-li překážka obsazena slabě, zaútočí se nejprve na ni a pak se teprve odstraní. Je-li však obsazena silně, pokusí se OA. ji obejít. V každém případě obsazení ihned zaslat hlášení. Velitel čtyř se nesmí nikdy dát svést od plnění svého úkolu, t. j. musí pozorovat nepřítele na označených komunikacích a musí vždy hlásit, kdykoli musí označenou osu opustit.

Nejnebezpečnější překážky jsou překážky nezřetelné. V tom některé krajiny musí vzbudit nedůvěru velitele čtyř. Může-li být nepřítel odhalen na sledované ose, je dobré ji opustit a uchýlit se na některou cestu vedoucí v sousedství.

c) Nenadálé střetnutí s nepřítelem:

aa) Těžká OA.: jestliže nebyla spatřena od nepřítele, zastavit, zpět do nejbližšího úkrytu a nechat nepřítele se přiblížit. Jinak ihned spustit palbu a obrátit zpět.

bb) Smíšená OA.: Těžké auto zaútočí a pak za palby ustoupí. Lehké auto co nejrychleji do krytu.

cc) Lehká OA.: jako těžká OA.

Při střetnutí s nepřátelskými jednotkami vyzbrojenými protitankovými zbraněmi: zahájit palbu a vrhnout se do krytu, ustoupit, pozorovat a zjistit, jaké části jsou zasazeny před protitankovými zbraněmi. Vyhnout se a hlásit.

2. Střežení nepřítele: Vyžaduje se, aby se OA. přimkla k nepříteli, sledovala jej a skrývala se před zraky nepřítele. Hlásit pozorované pohyby nepřítele.

3. Přepad palbou: Zahájení palby musí být brutální, překvapující a se všemi zbraněmi, které jsou po ruce.

Tato akce může být zahájena:

a) vozidly za pohybu,

b) vozidly stojícími na místě.

a) Vozidla za pohybu: Hledat terén, který dovoluje buď zasadit současně maximum vozů nebo postupné zasazení v nejkratší době. Působit čelně i na křídla nepřítele.

b) Vozidla stojící na místě: Skrýt se v lese, za vhodnými terénními tvary atd. Vozy jsou připraveny k jízdě zpět. Jestliže terén nedovolí palby, položit miny (výjimečné opatření).

4. Zajištění:

a) Zajištění proudu za pochodu: OA. může být použito buď v čele nebo na zadu předvoje nebo na křídlech proudu. Jsou-li zařaděna u předvoje, budou jejich skoky mělké. Nikdy nesmějí opustit pochodovou osu. Zůstat v ustavičném spojení s proudem. Jestliže OA. jistí proud na otevřeném křídle, postupují od krytu ke krytu, který jim dovolí dobré palby a přehrazení oněch směrů, z kterých by nepřítel mohl proud na jeho otevřeném křídle ohrožovat. Je-li to možné, vytvořit na těchto přístupech překážky a zůstat v stálém spojení s proudem.

b) Zajištění proudu za zastavení: Je to výjimečný úkol. K usnadnění tohoto úkolu mohou OA. vytvořit překážky, maskovat OA., sejmut kulometry a postavit je na důležitějších bodech v terénu. Stavějí-li se překážky, postavit je tak, aby je nepřítel ihned neobjevil a nemohl objet, a stavět takové, které dovolí, aby byly bráněny palbou.

Z cizích revuí.

REVUE MILITAIRE FRANCAISE, čís. 172—174, říjen—prosinec 1935.

Gen. Pichon: Válka včera a zítra; obrana a motorisace.

Autor studuje obranu divise proti motomechanickým jednotkám. U divise předpokládá celkem 162 děl OPŮV., 9 děl na prapor, pro velitelství pluku 18, pro divišní velitelství pak pluk o 3 oddílech po 18 dělech. Operaci divise sleduje po řadu dní za všech situací a v různém terénu. Zásada je, že divise svými děly střeží jen prostory velmi vhodné pro útok tanků a zde musí dosáhnout náležitě hustoty. Pasivní prostory jsou střeženy a sestava jednotek divise je tak učeněna, že může rychle tyto pasivní prostory obsadit. Nutno počítat s tím, že nepřátelská pěchota jde velmi brzo za tanky. Ta pak určitě nepůjde tam, kde byly tanky odraženy. Pluk děl OPŮV., jenž je u divise, slouží k tomu, aby zesiloval ona nebezpečná místa útoku ŮV.; při tom nutno pamatovat i na ty jednotky divise, které nemají podobné zbraně. Pěchota normálně vystačí se svými prostředky. Obtíže působí vysunutí SPO., které není dostatečně zajištěno